

Overvejelser vedr. fastsættelse af kapacitet på herbergsområdet

Dato: 30. januar 2026

Dette notat indeholder en række væsentlige overvejelser i relation til kommunernes fastsættelse af behov for herbergskapacitet i regi af KKR. Notatet indeholder følgende afsnit:

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

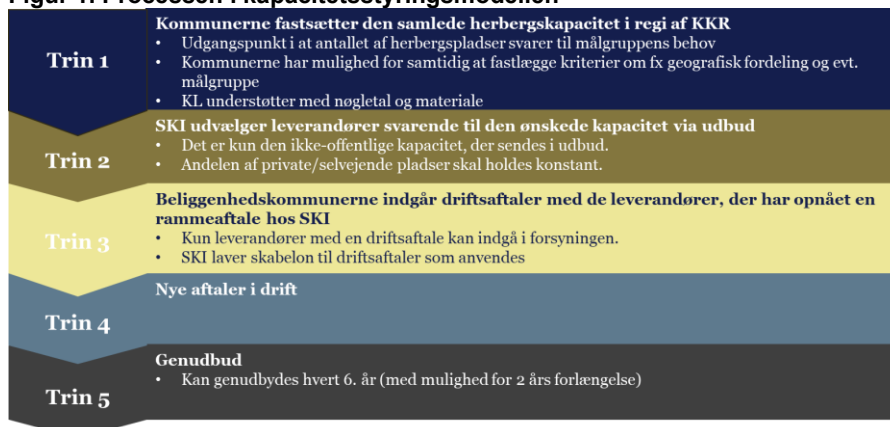
www.kl.dk
Side 1 af 11

1. Beskrivelse af kapacitetsstyringsmodellen
2. Drejebog: Opgave og organisering i rammeaftalesekretariaterne og KKR
3. Faglige overvejelser og analyse af kapacitetsbehovet
4. Overvejelser i relation til øvrige behov, der kan inkluderes i udbuddet
5. Kort beskrivelse af modellens styringsmæssige værdi.

1. Beskrivelse af kapacitetsstyringsmodellen

Regeringen og KL er enige om, at indføre en ny model for styring af kapaciteten på herbergsområdet. Modellen indebærer, at det samlede behov for herbergskapacitet fremadrettet fastsættes af kommunerne i regi af KKR. Modellen implementerer aftalen om kapacitetsstyring på herbergsområdet og takstlofter, herunder de forventede lov- og bekendtgørelsesændringer¹. Beskrivelse af proces og model er derfor med forbehold for de konkrete lov- og bekendtgørelsesændringer. Figur 1 illustrerer beslutningsproces og faglige trin i modellen.

Figur 1. Processen i kapacitetsstyringsmodellen

I **trin 1** fastsætter de fem KKR det samlede behov for herbergskapacitet inden for regionen. Det sker efter indstilling fra de administrative styregrupper. KL understøtter rammeaftalesekretariaternes arbejde med relevante nøgletal. KKR tager samtidig stilling til evt. særlige behov ift. målgruppen og den geografiske fordeling af kapaciteten på tværs af regionen.

¹ [Ny aftale sætter et loft over taksterne på herberger og krisecentre - Social- og Boligministeriet](#)

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 11

I **trin 2** skal de leverandører, der skal levere den ønskede kapacitet udvælges. Det sker via et udbud som gennemføres af SKI. KKR-områderne overleverer beslutningen om den samlede kapacitetsbehov samt evt. øvrige behov til udbuddet (fx geografiske hensyn) til SKI. Herefter gennemfører SKI et rammeudbud. Udbuddets status kan følges på SKI's hjemmeside og sker under inddragelse af en fagligt bredt funderet ekspertgruppe med kommunal repræsentation, der er med til at sikre udarbejdelse af udbudsmateriale og de endelige kriterier for udbuddet².

Det er kun den ikke-offentlige kapacitet, der skal udbydes. Det er samtidig besluttet politisk, at andelen af private/selvejende herbergspladser skal holdes konstant. Det betyder, at KKR-områderne med udgangspunkt i den samlede kapacitet for hvert KKR skal beregne antallet af private pladser, der skal i udbud. Den private andel skal svare til niveauet ved aftalens indgåelse i september 2025 (se afsnit 4).

De leverandører, der vinder udbuddet tildeles en rammeaftale af SKI. Modelens juridiske konstruktion indebærer, at beliggenhedskommunen efterfølgende skal indgå driftsaftaler med de leverandører, der har vundet en rammeaftale og er beliggende i kommunen. Det sker i modellens **trin 3**. SKI udarbejder en skabelon til driftsaftalerne, som skal anvendes direkte uden større lokale tilrettelser. Det er fremadrettet kun leverandører med en kommunal driftsaftale, der kan indgå i den kommunale forsyning. En leverandør med en driftsaftale med én kommune kan indgå i forsyningen i de 98 kommuner.

Modellens **trin 4** består i, at aftalerne med leverandørerne går i drift.

Modellen indebærer, at aftalerne kan genudbydes efter 6 år med mulighed for 2 års forlængelse. Det sker i modellens **trin 5**.

Tabel 1 viser en tidsplan for 1. udbudsrunde.

Tabel 1. Tidsplan for 1. udbudsrunde

Tid	Aktivitet
Ultimo februar	KL udsender nøgletalspakke + foreløbig vejledningsmateriale til KKR-områderne
Ultimo marts/primo april	KL udsender opdateret vejledningsmateriale til KKR-områderne KKR-områderne kvalitetssikrer nøgletal
Ultimo marts/primo april	Orienteringssag til alle KKR om den nye model og KKR's rolle
April – maj	Orienteringssag til kommunalbestyrelserne om den nye model og betydning for kommunerne (sagen kan ligge her eller evt. på et senere tidspunkt efter dialog med KKR-områderne)
Primo april – ultimo juni	KKR-områderne afdækker kapacitetsbehov baseret på en faglig vurdering og analyse. Der udarbejdes sag med indstilling til kapacitetsbehov til KKR i september 2026

² <https://www.ski.dk/udbud/se-udbud/?id=60010028>

September	KKR beslutter kapacitetsniveau pr. KKR-geografi på møderne i september 2026
September	KKR overleverer oplysninger om ønsket kapacitet til SKI
September – oktober	Efterretningssag til alle kommunalbestyrelser om beslutning om kapacitetsniveau pr. KKR-geografi
2. halvår 2026 – Q1 2027 (forventet)	SKI forbereder udbud. Udbudsmateriale sendes i høring i kommunerne
Q2 – Q4 2027 (forventet)	Udbud gennemføres, og de nye driftsaftaler implementeres
!	Eksisterende driftsaftaler opsiges, så de er ophørt pr. 1. januar 2028
1. januar 2028	Nye driftsaftaler træder i kraft

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 11

2. Drejebog: Opgave og organisering i rammeaftalesekretariatene og KKR

Det er op til det enkelte KKR-område at tilrettelægge organiseringen af arbejdet. Det anbefales dog, at der etableres fora eller udvælges nøglepersoner, som giver mulighed for både faglige og strategiske drøftelser i processen. I 2026, hvor tidsplanen er stram, kan dele af dette eventuelt gennemføres som skriftlige høringer og forespørgsler.

Der bør være mulighed for:

- Faglige drøftelser af, hvordan elementerne fra drejebogen og datasættet (KL's beskrivelse af relevante trin og trædesten i arbejdet med at omsætte data til egentlig kapacitetsfastsættelse) skal indgå i processen ift. kapacitetsfastsættelsen i KKR-området.
- Strategiske drøftelser af kapacitetsfastsættelsen på baggrund af oplæg fra det faglige niveau eller som afsæt for videre faglige drøftelser.

Arbejdet bør som minimum omfatte:

- Kvalitetssikring af datagrundlaget
- Udvælgelse af kriterier for kapacitetsfastsættelse
- Den endelige fastsættelse af oplæg til kapacitetsniveau

Som supplement for den lokale proces er det vigtigt, at der foregår koordinering på tværs af de forskellige KKR-områder, ift. hvordan opgaven gribes an, og hvordan dataene sættes i anvendelse med henblik på kapacitetsfastsættelsen mv. Derfor lægges der op til, at der under styregruppen for styrket tværkommunalt samarbejde (nedsat af KL) nedsættes en gruppe med en direktør fra hver KKR-område samt deltagere fra rammeaftale-/KKR-sekretariater samt KL. Koordineringen kan ske både via et-to korte styregruppemøder over TEAMS og/eller via mail.

Kapacitetsstyringsmodellen indebærer følgende opgaver i de enkelte KKR-områder:

- **Estimering af kapacitet:** Med udgangspunkt i nøgletal fra KL kan det enkelte KKR-område analysere og estimere et oplæg til en ønsket samlet kapacitet. Det kan evt. beregnes flere scenarier.
- **Proces med kommunerne:** Efter behov og lokale ønsker gennemføres i de enkelte KKR-områder en lokal proces med kommunerne om input til

- den samlede kapacitet samt øvrige behov, som kommunerne i fællesskab ønsker lagt ind i udbuddet (herunder geografisk fordeling).
- **Kommunale faglige inputs:** Man kan i processen inddrage socialchefer, medarbejdere og tilbudsledere i det omfang, som det giver mening. Formålet er at kvalitetssikre data og underbygge analysen med dokumentation, praksiserfaring og faglig argumentation.
 - **Sag til de administrative styregrupper i KKR-områderne:** De administrative styregrupper behandler indstilling om et samlet behov for kapacitet samt øvrige behov.
 - **Sag til KKR:** KKR-sekretariatene udarbejder i samarbejde med KL en sag til KKR med indstilling om det samlede behov for kapacitet samt evt. behov til udbuddet. Sagen tilpasses lokalt.
 - **Opgave i KKR:** Kapacitetsbehovet fastsættes af hvert KKR. Vurderingen skal foretages på baggrund af en analyse af kapaciteten og faglige inputs
 - **Dialog med SKI:** På baggrund af KKR-beslutningen indmeldes et kapacitetsbehov samt øvrige ønskede behov til SKI.

3. Faglige overvejelser og analyse af kapacitetsbehovet

For at kunne vurdere det samlede kapacitetsbehov for herbergspladser kan det enkelte KKR lave en kapacitetsanalyse. Analysen kan baseres på en kombination af kvantitative data og faglige vurderinger fra kommunerne.

Der er fortsat en vis usikkerhed i forbindelse med kapacitetsmodellen eftersom lovgivning og bekendtgørelser endnu ikke er udarbejdet. Den politiske aftale indeholder følgende rammer for kommunernes kapacitetsfastsættelse:

- kommunerne skal sikre, at kapaciteten svarer til målgruppens behov.
- Det følger desuden af den politiske aftale, at andelen af private/selvejende herbergspladser skal holdes konstant på niveauet for i dag (aftalen er fra september 2025).

Datapakken fra KL indeholder både oplysninger om kapaciteten i 2025 og 5 år tilbage i hver enkel region samt den nuværende andel af private/selvejende pladser.

Rammeaftalesekretariaternes beregning består af tre trin:

1. Kvalitetssikring af datagrundlag for kapaciteten
2. Fastlæggelse af den samlede kapacitet i en faglig analyse
3. Antallet af private pladser der skal sendes i udbud (samlet antal pladser x andel private/selvejende pladser i KKR)

Trin 1: Kvalitetssikring af kapaciteten

- **Kvalitetssikring af data:** Man bør kvalitetssikre den seneste oversigt over afdelinger og antal pladser (tabel 7). Det gør man lettest ved at sende nøgletalsrapporten og få input fra de enkelte kommuner. Uoverensstemmelser kan skyldes kilde (Tilbudsportalen), tidsperiode og selvfølgelig menneskelige fejl. Kommunerne kan i mange tilfælde bidrage med mere præcise oplysninger om kapaciteten end de centrale datakilder. Det er derfor væsentligt, at kommunerne kan validere og overskrive forkerte

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 11

oplysninger, at eventuelle korrektioner dokumenteres tydeligt, og at analysen baseres på en konsistent tidsperiode.

- **Tilbud med driftsoverenskomst (in-house):** Kommunerne skal desuden tage stilling til, om der findes selvejende tilbud med driftsoverenskomst, hvor den såkaldte in-house-regel finder anvendelse. Hvis et tilbud vurderes at være omfattet af in-house-reglen, vil det skulle betragtes som et offentligt tilbud og dermed ikke indgå i udbuddet. I så fald skal andelen af private pladser genberegnes i forhold til den samlede kapacitet i det enkelte KKR.
- **Afgrænsning af målgrupper i tilbud:** Det kan være relevant at gennemgå de eksisterende tilbud og deres målgrupper. Der kan være tilbud, som henvender sig til en meget specifik målgruppe eller udelukker størstedelen af hjemløse. Det kan derfor være et relevant skridt at gennemgå aktuelle afdelinger (tabel 7) og sikre sig, at de alle er relevante for målgruppens behov. Oplysninger om tilbuddenes målgrupper kan blandt andet findes på Tilbudsportalen. Man bør med særlig opmærksomhed vurdere følgende:
 - om alle registrerede pladser reelt anvendes til målgruppen for servicelovens §110
 - om nogle pladser i praksis retter sig mod meget snævre målgrupper
 - om enkelte tilbud eller pladser bør kategoriseres anderledes (fx som krisecenterpladser)
 - om der er herbergspladser målrettet veteraner i KKR-området. Veteraner kan fortsat være en del af målgruppen for § 110. Men styringsgrebene afviger en smule, da veteranpladser fortsat forventes på relativt få lokationer og undtages takstloftet

Det kan også være relevant at være opmærksom på fleksible pladser eller pladser, der i praksis anvendes til andre formål, så kapaciteten opgøres retvisende.

Trin 2: Fastsættelse af det samlede kapacitetsbehov i en faglig analyse

Centrale datakilder kan være KL's datapakke, kommunale erfaringer og øvrige relevante faglige kilder og retningslinjer. KL bemærker, at antal herbergspladser, antal helårsmodtagere og belægningsprocent kan være centrale indikatorer i en kapacitetsanalyse, og at der ikke forventes en lang analyserapport. Nedenfor beskrives en række analytiske perspektiver og datapunkter, som kan indgå i vurderingen af kapacitetsbehovet.

- **Antal pladser nu og udvikling 5 år tilbage:** Det er relevant at kigge på antallet af pladser i dag og antallet af pladser en række år tilbage. Tallene viser hvordan de hjemløses behov i dag og et par tilbage er blevet dækket. Mange ophold på herberg er længerevarende, men for at kunne sikre, at antallet af herbergspladser svarer til målgruppens behov, må man supplerende kigge på antal helårsmodtagere og andre datapunkter. Hvis man vælger at støtte en beslutning om at reducere kapaciteten på, at kapaciteten er vokset de senere år, bør man overveje at supplere argumentationen med yderligere datapunkter. Fx at der ikke har været en tilsvarende stigning i hjemløsheden (jf. nedenfor) eller antallet af herbergsbrugere.

- **Antallet af hjemløse:** Antallet inkl. de forskellige hjemløsesituationer (tabel 11) er godt til at beskrive og give faglig indsigt i behovet for pladser. Analysen bør tage højde for, at antallet af hjemløse er markant højere end antallet af pladser, bl.a. fordi antal pladser er for hele året, mens behov og brug af herberg kan variere for mange hjemløse, og hjemløse typisk vil bruge herberget i en eller flere perioder af året. Hvis der i et KKR er relativt få eller mange pladser pr. hjemløs, så kan det give anledning til at justere kapacitetsniveauet. Udviklingen i antal hjemløse kan være relevant fx i sammenhæng med udviklingen i herbergspladser.
- **Helårsmodtagere:** Antallet af helårsmodtagere er en meget central indikator i kapacitetsanalysen. Helårsmodtagere er en standardiseret opgørelse, der gør det muligt at sammenligne aktivitetsniveauet over tid og på tværs af områder. Antallet af helårsmodtagere er den mest direkte indikator for behovet for herbergspladser. Det er dog et opmærksomhedspunkt at, bør der være en vis bufferkapacitet, da der er tale om et akut tilbud. I den sammenhæng kan en relevant overvejelse være, hvilken belægningsprocent, man i regionen mener, er rimelig på herbergsområdet. Man kan evt. sammenholde med belægningsprocenten på kommunale herberger. Endelig bør man i relation til antallet af helårsmodtagere overveje, om der i dag er herberger i regionen, som henvender sig til målgrupper uden for servicelovens beskrivelse af målgruppen for herberger (jf. afsnit om kvalitetssikring). I så fald kan det være med til at øge antallet af helårsmodtagere, uden at der er fagligt belæg herfor.
- **Belægningsprocent:** Belægningsprocenten kan også anvendes som indikator for kapacitetsbehovet. Belægningsprocent (figur 1) er udregnet som antal helårsmodtager divideret med antal herbergspladser og er et skøn for 2024. Tallet er lidt ældre end de andre tal, og metoden lægger sig op ad Social- og Boligstyrelsen metode i deres analyse af kapacitet på §110-området fra 2023. Det er ikke muligt for det enkelte KKR eller kommune at regne den selv eller få tallet på tilbuds- eller kommuneniveau. En høj belægningsprocent kan indikere pres på kapaciteten, mens en lav belægningsprocent kan indikere en relativt høj kapacitet i forhold til efterspørgslen. Hvis KKR har relativt lav eller høj belægningsprocent, så kan det give anledning til at justere behovet.
- **Dokumentation:** Det anbefales, at KKR i kapacitetsanalysen tydeligt angiver, hvilke data og faglige vurderinger der ligger til grund for beslutningen om kapacitetsniveauet. Det kan f.eks. fremgå:
 - hvilken tidsperiode analysen tager udgangspunkt i
 - hvilke datapunkter der er tillagt særlig vægt
 - hvilke faglige vurderinger eller input fra kommunerne der indgår

En tydelig dokumentation styrker gennemsigtigheden i beslutningsgrundlaget og gør det lettere at følge udviklingen frem mod kommende udbudsrunder.

Trin 3: Antallet af private pladser der skal sendes i udbud

- **Beregning:** I trin 1 har rammeaftalesekretariatet kvalitetssikret og eventuelt genberegnet andelen af private og offentlige herbergspladser i september 2025. Det samlede behov for herbergskapacitet er blevet fagligt kvalificeret i trin 1 og 2. I trin 3 skal antallet af private pladser, der skal sendes i udbud, findes. Rammeaftalesekretariatet beregner antallet som andelen

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 11

af private pladser i september 2025 gange det samlede behov for herbergspladser i det enkelte KKR.

Dato: 30. januar 2026

4. Øvrige behov til udbuddet

SKI's udbud vil som udgangspunkt anvende den tilbudte pladspris, som det afgørende vurderingskriterie for at vinde udbuddet og opnå tildeling af rammeaftaler. Dermed vil de leverandører, der kan tilbyde den billigste pris blive tildelt en rammeaftale. Kommunerne har desuden via KKR mulighed for at definere yderligere behov, som kan indgå i udbuddet. Det er væsentligt for det videre arbejde, at beskrivelser af øvrige behov er præcise. Afsnittet nedenfor indeholder en beskrivelse af en række mulige behov:

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 11

Geografisk spredning:

Det indgår i den politiske aftale om kapacitetsstyringsmodellen, at kommunerne skal sikre en geografisk spredning på pladserne. Hensynet er, at tilbuddene skal være tilgængelige for målgruppen. Den geografiske opdeling skal være sagligt begrundet. Der kan dog tages afsæt i det nuværende udbud. Det bemærkes, at datapakken tager afsæt i borgernes opholdskommune og ikke deres hjemkommune for at sikre tilgængelig, hvor borger opholder sig. KKR skal derfor som minimum definere behov for den geografiske spredning. Det skal sikre, at udbuddets priskonkurrence ikke resulterer i at herbergerne klumper sig sammen i bestemte områder inden for regionen.

Eksempel.

Et geografisk behov indebærer, at KKR definerer, at et bestemt antal pladser skal være beliggende inden for et bestemt geografisk område.

Hvis KKR definerer et behov om, at 120 pladser skal være beliggende i X kommune, vil det indebære, at der i evalueringen af tilbuddene gennemføres en særskilt priskonkurrence inden for og uden for X kommune. Mao. udvælges de 120 billigste pladser beliggende i X kommune uanset om nogle af disse måtte være dyrere end pladser, der taber i priskonkurrencen uden for x kommune.

Det er op til kommunerne i regionen i fællesskab at definere de geografiske behov, herunder hvor fintmaskede de skal være. Kommunerne kan i den forbindelse være opmærksom på følgende overvejelser:

- Et meget fintmasket geografisk behov (fx at et bestemt antal pladser skal være beliggende i et bestemt byområde) vil på den ene side sikre meget stor geografisk spredning. På den anden side vil et meget fintmasket behov være vanskeligt at håndtere i udbuddet, og give en mindre effektiv samlet priskonkurrence. Mao. kan det risikere at føre til højere priser.
- Et meget overordnet geografisk behov risikerer omvendt at resultere i en geografisk skæv fordeling af pladserne eller en risiko for, at de private pladser geografisk vil flytte sig fra status quo.
- Forskellige "enheder" for de geografiske behov kunne være:
 - Kommuner
 - Grupper af kommuner
 - Sundhedsråd

- Kommunerne skal i fastlæggelsen af de geografiske behov tage højde for den eksisterende beliggenhed af de offentlige herberger (se datapakke fra KL).

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 11

Kvalitet

Socialtilsynet fører tilsyn med kvaliteten på herbergerne. Det vil i udbuddet blive lagt til grund at tilbuddene enten har eller forudsættes at opnå socialtilsynets godkendelse inden driftsaftalerne træder i kraft. Kommunerne bør derfor ikke inkludere behov vedrørende tilbuddenes kvalitet i udbuddet.

Målgrupper

Målgruppen for kapaciteten på herberger er fortsat det eksisterende indhold i Servicelovens § 110 herunder

- at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.
- Formålet med et midlertidigt ophold er at hjælpe personer med særlige sociale problemer over akutte vanskeligheder i overgangen til egen bolig og øvrig hjælp.

Kommunerne kan derudover overveje, om der er behov for at målrette et antal pladser til borgere med bestemte behov. Hvis kommunerne angiver behov for flere end en specifik målgruppe, så vil leverandørerne i udbuddet skulle konkurrere indbyrdes inden for de samme specifikke målgrupper. Eventuelle målgrupper kunne være:

- Unge under 25 år (af hensyn til at skærme gruppen fra de øvrige borgere med ophold på herberger, som ofte vil have tungere problemstillinger)
- Kvinder
- LGBT+
- Grønlandere

Af den politiske aftale fremgår desuden, at *veteraner kan have behov for en særlig indsats som følge af udsendelse til krigszoner e.l.* Af denne grund undtages herbergspladser målrettet veteraner fra takstloftet på herberger. Det er endnu ikke aftalt, hvordan pladser til veteraner udmøntes og udbydes i praksis.

Overlevering om ønsket kapacitet fra KKR til SKI

Det forventes, at KKR kan overlevere kapacitetsbehovet til SKI i nedenstående format, hvor behov for målgruppe og geografisk opdeling kan præciseres. Tabellen skal summere til KKR's behov for antal private pladser.

Tabel 1: Til udfyldelse af KKR

Behov for antal private pladser: [xxx]				
Geografi/målgruppe	Geografisk opdeling 1	Geografisk opdeling 2	Geografisk opdeling 3	Geografisk opdeling 4, etc.
Målgruppe 1	[xx]	[xx]	[xx]	[xx]
Evt. målgruppe 2, målgruppe 3 etc.	[xx]	[xx]	[xx]	[xx]

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 11

Tabel 2: Eksempel på udfyldelse

Behov for antal private pladser: 400				
Geografi/målgruppe	Sundhedsråd 1	Kommune w	Kommune x, y og z	Sundhedsråd 2 og 3 etc.
Målgruppe for § 110	150	100	120	30

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 11

5. Modellens styringsmæssige værdi

Afsættet for modellen er den nuværende styringsmodel, som ikke giver kommunerne nogen reel mulighed for at styre udgifterne på området. Den nuværende model er kendetegnet ved:

- Selvmøderprincippet, som indebærer, at kommunerne ikke kan kontrollere hvem eller hvor mange, der tager ophold på herberger eller hvor længe opholdene varer
- Fri etableringsret, som indebærer, at kommunerne ikke kan styre kapaciteten på området.

Fra 2015 til 2025 er antallet af private herbergspladser steget med 71 pct. Det er sket i en periode, hvor hjemløsheden generelt ikke har været stigende. Siden 2018 er udgifterne til herberger og forsorgshjem steget fra 1.200 mio. kr. til 1.652 mio. kr. i 2024. (pl-2026). Analyser viser at den stigende kapacitet i sig selv er medvirkende til at drive udgifterne. Modellen gør op med den frie etableringsret, men fastholder selvmøderprincippet, der kendetegner og værner om den udsatte gruppe af hjemløse. Kommunerne får dermed mulighed for at styre den samlede kapacitet, hvilket forventes at reducere yderligere udgiftsstigninger. I takt med at antallet af hjemløse falder (bl.a. på grund af Housing First indsatsen) vil det være muligt at reducere kapaciteten.

Modellen giver ikke den enkelte kommune kontrol over, hvilke og hvor mange herberger, der etablerer sig i kommunen. Det afgøres via udbuddet. Den kontrol har de dog heller ikke i dag. Udover styring af kapaciteten sikrer udbudsmodellen priskonkurrence, når det primære kriterie for at vinde udbuddet er pris på pladserne. Modellen giver dermed kommunerne væsentlig bedre mulighed for at styre området sammenlignet med situationen i dag.

Modellens muligheder for justeringer

Modellen indebærer, at kommunerne i løbet af udbudsperioden vil have mulighed for at justere den samlede kapacitet både op og ned hvis behovet udvikler sig. Det er dog vigtigt at ramme det rigtige kapacitetsniveau, fordi private leverandører vil vinde retten til at udbyde pladserne i en lang udbudsperiode.

- Opjusteringer: SKI har mulighed for som en del af udbuddet eller som genudbud at indgå aftaler med private leverandører om udvidelse af kapacitet i løbet af udbudsperioden. Hvis det er en del af udbuddet, er det kun allerede tildelte leverandører, der kan indgå aftaler om flere pladser, fx ved et mini-udbud. Kun ved et genudbud kan andre leverandører blive en del af den kommunale forsyning. En udvidelse af kapaciteten vil

kræve en politisk godkendelse i KKR. Kommunerne vil også have mulighed for at opjustere kapaciteten ved at øge den kommunale kapacitet. Dog skal andelen af private/selvejende pladser holdes konstant, hvilket indebærer at nye kommunale pladser skal modsvare af nye private pladser.

- Nedjusteringer: Nedjustering af kapaciteten i løbet af udbudsperioden forventes at kunne ske via nedjusteringer af den kommunale kapacitet, eller hvis private leverandører ophører deres drift og træder ud af udbuddet. KKR vil i følgende udbudsperioder skulle tages stilling til, om kapaciteten af private og offentlige pladser svarer til målgruppens behov eller kan nedjusteres.

Dato: 30. januar 2026

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 11